

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 " 10 "
1/2 " 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob povsem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlance, naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po lit-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po postoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 780 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnina, oglašje je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „SOČE“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1:00.

„SOČA“ in „PRIMOREC“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gladališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Loban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirovska cesta; Iv. Srdagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Solska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Wieser se brani iti iz Gorice.

Postajenačelnik na državnem kolodvoru v Gorici Wieser napenja vse sile, da bi ne bil premeščen. Zadnje dneve se trudi kjer le more na vse kriplje, da bi se postavilo premeščenje. V zadnjem uradnem poročilu o premeščenjih na državni železnici že res ni Wieserja vmes, dasi je dognano, da je imel biti premeščen.

Wieser je bil sedaj par dni na Dunaju in obetel je vse svoje zaščitnike, kateri naj bi mu pomagali, da ostane v Gorici. Obrnil se je do raznih poslancev in baje mu pomaga tudi državni poslanec goriškega mesta dr. Marani.

Že mogoče! Kajti Lahli igrajo vedno jako čudne vloge proti Nemcem. Dasi Nemci tepejo Lahe ter bi jih radi vtopili v žlici vode, so vendar Lahli tako nespametni, da jim gredo na lim. Lahli je nasproti Slovencev tako neumen fanatik, da drži z vsakim, kdor dela proti Slovincem, pa čeprav pri tem lahko sluti, da oni, kateri vihti bič nad Slovincem, zdaj pa zdaj udari tudi po njem. Lahli so zadovoljni, da dela Wieser tako grdo s Slovenci ter da preganja slovenščino z državnega kolodvora: oni ga hvalijo, ker so n. pr. štampiljke le nemško-laške, in ne storijo nobenega koraka proti njemu, češ, Lahom mož nič noče, naj ga Lahli pustijo v miru: da bi prišel pa kak Lahi kedaj za postajenačelnika v Gorico, na to pa tako ali tako ni misliti.

Mi vemo, da se je obrnil Wieser tudi pri Lahih za pomoč, da bi ostal v Gorici. Če jim je obljubil, da bo še naprej karminl Slovence, ni dvoma, da so mu obljubili, da izjavijo na merodajnih mestih, da nimajo nič proti temu, ako ostane še nadalje v našem mestu. Wieser gotovo veliko polaga na izvestje pri Lahih, zato si je bržčas že preskrbel tako izvestje, ki naj ga obdrži med nami. Po raznih pogovorih smemo na to sklepati.

Wieser najbrže še ne ve, ali pojde iz Gorice ali ostane, vendar pa gotovo upa, da se mu izpolni srčna želja, da bi mu ne bilo treba zapustiti Gorico.

Jacques Damour.

Novela.

Francoski spisal EMIL ZOLA.

(Dalje.)

»Pojdi z mano, če hočeš, samo ne draži me.«

V obednici je pustil Sagnard možaka stati. Felicija je bila zbežala v spalnico in vzela otroka s seboj; in za dvakrat zaklenjenimi vrati je sedela pol nezavestna in z rokami stiskala otroka k sebi, kakor bi ju hotela braniti in varovati. Pri tem je nastavljala ušesa, po katerih jej je šumelo od strahu, a slišala ni še ničesar, zakaj soproga v sosednji sobi staj se čutila v zadregi in sta se molče merila z očmi.

»Torej ste vi?« je naposled vprašal Sagnard, da bi vsaj izpregovoril.

»Da, jaz sem,« je odgovoril Damour.

Sagnard je delal nanj ugoden vtis in čutil je, kako ga srd mineva. Mesarju ni bilo videti, da bi bil starejši nego šestdeset let; bil je lep mož svežega lica, brez brade in kratko pristrizhen las. V samem telovniku je bil in opasan z velikim snežnobelim predpasnikom; vsa njegova zunanjost je bila vesela in mladostna.

Wieser je nesposoben postajenačelnik, ne tiče na tako veliko postajo; zraven tega je povsodi in vedno fanatičen Nemec. Če vidi slovenske užigalice, že kriči »Pfui!« Slovence sovraži ter dela proti Slovincem, kjer le more; nasprotno pa protežira svoje ljubljenske, posebno je rad imel vratarja Engelscha, katerega so pregnali z goriškega kolodvora škandali, katere je ta človek tam uganjal, pa ga je Wieser vedno vendar le ščitil.

O teh Engelschevih komedijah bo treba še govoriti; tudi povedati, kako ga je v spričevalu branil njegov šef Wieser, da bo svet še bolj poznal tega velikega Nemca in njegovo delo; s kakimi ljudmi je utrjeval nemštvo v Gorici.....

Wieserjevi protektorji so na delu, pomagajo mu Lahli, kateri utegnejo zato doživeti še brce od strani Nemcev v Gorici sami — ali pa se je od poklicanih slovenskih stranj storilo takoj potrebne korake, da se tega Nemca prežene iz Gorice?!

Ali če se Wieser še tako npira, če mu pomagajo tudi zaslepljeni Lahli, Wieser vendar mora iz Gorice.

Boj proti njemu je dospel že tako daleč, da je že bil pisan dekret za premeščenje. Naj se torej nadaljuje boj, da se mu tudi vroči tak dekret, ki ga odnese iz Gorice.

Pozivljamo ponovno vse poklicane faktorje na boj proti Wieserju, da izgine izmed nas čim prej tem bolje!

„Velezidajniška“ razprava v Zagrebu.

(Dalje.)

Dr. Gjurič izpove v nadaljnjem zaslišanju, da vsled zavora in bolezni svojega otroka je zašel v dolgove. Poslanec Frankove stranke župnik Jemeršič mu hoče sedaj ženo in otroka vreči iz stanovanja, in toženec ne ve, kam bi ju poslal. »To je menda krščanska ljubezen do bližnjega. (Veliko gibanje). Kravat ne nosi in tudi ne ovratnikov. To je splošno

»Stvar je ta,« je povzel Damour z obotavljajočim se glasom, »da nimam govoriti z vami, temveč s Felicijo.«

Takrat se je Sagnardu vrnilo njegovo duševno ravnovesje.

»Dajte, prijatelji, pomeniva se. Kaj vruga, saj nimava drug drugemu ničesar očitati! Čemu bi se grdo gledala, ko ni nobeden kriv?«

Damour je povešal glavo in trdovratno motril eno izmed miznih nog. Z zamolklim glasom je zamrmral:

»Z vami nimam opravka; pustite me v miru, hodite..... S Felicijo hočem govoriti.«

»Kar se tiče tega, pa ne; z njo ne boste govorili,« je dejal mesar mirnodušno. »Nič me ne mika, da bi mi jo spet napravili bolno, kakor zadnjikrat. Brez nje se lahko razgovarjamo.... Sicer pa, če hočete biti pametni, pojde vse dobro. Ker pravite, da jo ljubite še vedno, premislite položaj, preudarite in storite to, kar je v njeno srečo.«

»Molčite!« ga je prekinil Damour v izbruhu nenadnega srda. »Ne brigajte se za ničesar, če ne, bo slaba!«

Misleč, da potegne nož iz žepa, se je vrgel Berru med njiju in začel miriti. Damour pa ga je pahnol od sebe.

znano. Nekoč si je nadel v Grubišnem polju cilinder in si del kravato okolo vrata in malo, da ni tedaj v Grubišnem polju izbruhnila revolucija (Veselosť). Dobro se spominja, kako se je smelo pevati pesem o »kralju Milanu« ne da bi bil videl kdo v tem kaj revolucijonarnega. Braniatelj dr. Spanič: »To je bilo bržkone zato, ker je bila dinastija Obrenovič prijaznela monarhiji. Predsednik (jako razburjeno): »Tako sklepate vi!« Braniatelj dr. Valenčević: »Pardon g. predsednik, to ste nedavno temu tu rekli — vi! Seveda se je tedaj pričakovalo vojne s Srbijo.« (Veliko vzgledovanje).

Plato Solarič: 43 let je zvesto služil kralju, domovini, Bogu in cerkvi, a sedaj naj bi bil naenkrat postal »velezidajalec«?! Tega ne umeje in ne more pojmiti. On sploh ne pozna nikakega narodnega sovražstva. 18 let je bil predsednik društva gasilcev, ki so mu bili člani sami — Nemci. (Pokazal je fotografijo društva, kjer se nahaja v sredi kakor predsednik). »Potem sem odložil predsedništvo, ker sta katoliški kapelan in neki trgovec zanesla versko sovražstvo med katolike, protestante in Srbe. Radi sporov, ki so nastali vsled tega, so bile ustanovljene v okraju 4 madjarske šole. Obtožnica trdi, da je s pomočjo 10 oboroženih kmetov branil srbsko zastavo v občinski hiši. To ni res. Obtoževalne priče so tam naseljene Madjare in Nemce naščevali proti srbski zastavi in ti so jo hoteli z nasiljem doli odtrgati. To je razburilo Srbe in gotovo bi bilo prišlo do prelivanja krvi, da ni on — toženec — pomiril razburjenih ljudi na obeh straneh. Na to je drž. pravdnik Accurti stavil neka vprašanja do toženca. Toženec ni dal odgovora in ni niti pogledal drž. pravdnika. Slednjič je rekel, naglaševaje vsako besedo: »Temu ne dam nobenega odgovora« (Velika senzacija). Drž. pravdnik Accurti (v razdraženem tonu): »Potem bom konstatiral le nekatera dejstva«. Braniatelj dr. Solarič (sin toženca): »Proti temu uložim pritožbo ničnosti«. Braniatelj dr. Tuškan je konstatiral, da je v obtožnici rečeno, da je bil toženec v letu 1901 v Belemgradu in da je od leta

»Tudi ti me pusti v miru!... Česa se bojiš? Neumen si!«

»Pomirite se!« je ponavljal Sagnard. »Kadar je človek v jezi, ne ve nič več, kaj dela. Poslušajte: ako pokličem Felicijo, obljubite mi, da boste mirni, saj veste vi, kakor jaz, kako je občutljiva. Umoriti pa je vendar nočeva, kaj ne?.... Ali se boste vedli, kakor treba?«

»Če bi bil prišel zato, da se vedem slabo, bi vam bil v prvem trenutku zavil vrat, vam z vašimi praznimi besedami vred!«

Te besede je izustil tako odkrito in bolešno, da se je zdel mesar zelo ganjen. »Torej,« je dejal, »poklicati hočem Felicijo.... A, kar se mene tiče, jaz sem zelo pravičen človek in razumem, da se hočete pobotati z njo. To je vaša pravica.« Stopil je k vratom spalnice in potkal. »Felicija! Felicija!«

Nič se ni ganilo. Felicija, vsa trda od strahu pred samo mislijo na to svidenje, je sedela na svojem stolu kakor pribita in je le še krepkeje pritiskovala otroka na svoje prsi. Sagnard se je začel vznemirjati.

»Felicija, pridi vendar, ne bodi nespametna. Saj je obljubil, da hoče biti miren.«

1906 tiral velikosrbsko propagando. Toženec: »To je pogreška, ker jaz sem bil v Belemgradu leta 1907.« Braniatelj dr. Tuškan: »Ta pogreška se je utegnila zgoditi namenoma«. Drž. pravdnik Accurti (skočivši razdraženo po konci): To si prepovedujem. To pomenja očitanje zlorabe uradne oblasti.

Zaslišan je bil potem dr. Dušan Mihokotovič, občinski zdravnik, ki je izpovedal, kakor drugi, da ne ve nič o nikaki velezidaji. Ko ga je drž. pravdnik hotel vpraševati, je rekel, da mu ne odgovarja, ker je razžalivši dr. Gjuriča razžalil ves zdravniški sta..

Tajnik Nikola Čudič. On tajnikuje v občini, kjer bivajo sami Srbi. Predsednik: »Ali našlo se je pri vas že enkrat 1/4 kg dinamita in tedaj ste rekli, da a rabite za ribolov.« Toženec: »Aha, sedaj sem vas vjel! Torej sem vendar vedel za provenijenco dinamita. Obtožnica pa pravi, da nisem hotel nič izpovedati o tem. Konstatujem to neresnico v obtožnici. Na vprašanja drž. pravdnika Accurtija ni hotel dati toženec nikakega odgovora, izjavivši, da se noče izpostavljati žaljenjem. Na to je izjavil državni pravdnik Accurti, da ni res, da bi bil proces naperjen proti vsej hrvatsko-srbski koaliciji. Vodi se le proti nekaterim Srbom in proti srbski samostani stranki Jeleni Damourjev. »Torej pa ste tajili to« (Gibanje).

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Telovadno društvo Sokol v Št. Andrežu vabi vse svoje člane k društveni seji v nedeljo dne 25./4. 1909. ob 1. uri popoldne v dvorano g. P. Lutmanu radi društvenih razmer. L. Zavadlav, t. č. starosta.

»Kolesarsko društvo Miran« v Mirnu je imelo v nedeljo 18. t. m. prvi ustanovni občni zbor. Za predsednika je bil izvoljen F. Lipuš, podpredsednik R. Faganelli, tajnik A. Faganelli, namestnik A. Pavletič, blagajnik V. Frletič, namestnik A. Frančeskin, prvi rednik F. Vuk, drugi F. Batjel, tretji K. Žigon, četrta J. Tomsič.

Naposled se je vendarle zavrtel ključ v ključavnici; ona se je pojavila na pragu in skrbno spet zaprla vrata, da bi bila otroka na varnem. Nastopilo je novo molčanje, polno tesnobe. Bila je vražja minuta, kakor je rad rekel Berru.

Damour je govoril v počasnih, zapletavajočih se stavkih, dočim je stal Sagnard pri oknu in s prstom dvigal enega izmed obeh kratkih belih zastorov, kakor da gleda na prosto: bržkone je hotel pokazati, da je zelo rahločutnega značaja.

»Poslušaj, Felicija, ti veš, da nisem bil nikdar zloben človek. Ti sama mi moraš pritrditi.... No, vidiš, in tudi danes se ne nameravam pokazati takšnega, kakoršen nisem. Najprej sem vas hotel vse pobiti. Nato sem se vprašal, k čemu bi mi to pomoglo..... Raje ti dam na prosto voljo, da izbereš, kar ti drago. Kar boš ti hotela, to naj se zgodi. Da, ker nama sodnije s svojo pravico ne morejo pomagati, odloči ti, kar ti je najbolj pogodno. Odgovori.... S kom hočeš iti, Felicija?«

Ona pa ni mogla odgovoriti. Razburjenje jo je davilo za grlo.

»Prav,« je povzel besedo Damour, še vedno s tistim zamolklim glasom, »že vem, da hočeš ostati pri njem..... Med potjo že mi je nekaj pravilo, kako se vse

Iz Pevme. — (Lepe poštnere zame.) Kako skrbi poštni urad v Podgorici za dostavljanje pisem v Pevmi, presega že vse meje. Takšnega nereda menda ni na drugem poštne uradu. Poštne pošiljke v Pevmo ne le zaostajajo temveč tudi izostajajo. Na veliki petek sploh ni izšel poštni sel. Na velikonočni ponedeljek so nam poslali kar tri poštne sele, ki so »precej v rožcah« razdeljevali pisma kar na debelo. Polovica se jih je poizgubila, ostala so dobili naslovljenci odprta šele čez par dni po otrocih. Sedaj je nastavljen kot poštni sel neki mladenič, ki izvršuje svoj posel skrajno površno. Komaj pozna hišne številke. Za dostavljanje pisem v roke naslovljencem se sploh ne briga. Še vedno se dogaja, da prejme naslovljenec odprto pismo iz druge ali tudi tretje roke. Da trpimo vsled tega nereda ogromno škodo, je umevno. Potrpežljivost nam je že pošla. Zato zahtevamo z vso odločnostjo, da ukrene c. kr. poštno ravnateljstvo vse potrebno, in nam zagotovi redno in pravočasno dostavljanje poštne pošiljke! Sicer pa menimo, da je že skrajni čas, da se reši vprašanje glede poštne urada v Pevmi!

Domače vesti.

Slovensko gledališče v Gorici. — 1. večer (17. IV. 09) Grillparzer: »Prababica«. Prvič par splošnih opazk. Tolikokrat smo že pisali o tisti čudoviti nerednosti našega občinstva, kateri menda ni nikjer jednake. Predstava je neznanjena točno ob 8. uri, a seveda ni še nikogar tam. Eden ne utegne, drugi ravno večerja in kaj vem še kaj. To je nekaj skrajno nemestnega. Mesto ob 8. se je začelo igrati šele ob 9! Potem seveda predstava konča precej pozno — sobotna prepozno, kajti do 12. ure se res malo komu ljubi sedeti tam. Torej — pridite točno! — Drugič obisk v celoti ni ravno dovoljen. V Gorici se redno zabavlja, da nimamo zabav; ne koncertov, ne gledališč. No, enkrat v letu bi se torej ti »malkontenti« lahko pokazali — a takrat jih ni. Razmeroma je bil glavni kontingent ta dva dni dijaštvo na stojišču; fotelji so bili prazni, redeljivi so odločali. Igralcem bi svetovali, naj morda začno malo bolj točno, mogoče da bo vendar kaj pomagalo. Ravno tako naj tudi sufler govori nekoliko bolj tiho, ker njegov glas precej moti, posebno še ker odér za igralno sobo ni ravno izvrstn, kar se tiče akustike. Pomankljiv je posebno v tem, ker je navzgor odprt, glasovi igralcev se tako poizgube, sliši se sufler in pa pogovori med občinstvom. Igralec se pač ne more popolnoma izkričati, zato pa bolj tiho med gledalci in tako se bomo že bolj razumeli.

»Prababica« (Ahnfrau) je tragedija za velike odre, ki imajo večjo in bogatejšo scenerijo in tudi boljše moči. Igra — vsebino je prinesla že »Soča« — bi po svoji vsebini morala vzbuditi kot pravi že Aristoteles strah in sočutje. Zato pa je treba dovršenega igranja in dovršenega odra itd. Groze in trepet, sočutja in strahu ni

izteče. Ne štejem ti v zlo, naposled imaš še prav. Jaz sem uničen in nimam ničesar, torej me ne ljubiš več; on pa te osrečuje, ne glede na to, da imaš poleg njega še mala dva....

Felicija je plakala od razburjenja.

»Nimaš prav, da plakaš, saj ti ne očitam. Reči so se zasukale tako, kakor so, to je vse. In zato mi je prišlo na um, da te obiščem še enkrat ter ti povem, da lahko spiš brez skrbi. Zdaj, ko si se odločila, te nočem več trpinčiti... Velja torej; nikdar več ne boš slišala govoriti o meni.«

Obrnil se k vratom; Sagnard pa, ki je bil zelo ganjen, ga je ustavil, kličoč:

»Ah, vi ste vrl človek, boga mi, da je resnica! To ne gre, da se ločimo kar tako. Obedujte z nama!«

»Ne, hvala,« je odgovoril Damour.

Berru, ki se je že čudil, kako veselo se je izvršila vsa reč, ni mogel prikriti svojega ogorčenja, ko je tovariš odklonil vabilo.

»Pa vsaj kozarec vina pijte z nama,« je povzel mešar. »Kaj vraga, požirka se vendar ne boste branili pri nas?«

Damour ni takoj sprejel. Počasi se je ozrl naokrog po obednici, ki je bila tako snažna in vesela s svojim belohrastovim pohištvo; nato je uprl pogled na Felicijo

bilo v soboto opaziti, morda le tu pa tam pri kakem strelu!

Gosp. Danilo kot grof Zdenko se je potrudil po svoji moči. Tudi tekst je obvladal, na kar on včasih rad pozabi. Škoda le, da uloga ni zanj: on in pa vitez stare plemenite hiše to ne gre skupaj. Jaromir gosp. Nučiča je bil tu pa tam res dober, posebno V. dej. 2. slika, kjer čaka Berto v grobišču in mu dozdevni oče Boleslav (gosp. Križaj) pove, kedo je njegov pravi oče. Moti pri gosp. Nučiču večkrat njegovo prehitro in nerazločno govorjenje. Druge moške vloge so bolj stranske. Igrane so bile tako srednje, v stilu manjših gledališč. Pri gospici Winterovi (Berta) grozno moti njen češki naglas, ki je za naše uho nekaj zelo neprijetnega. Drugači je bila v maski in igri primerna partnerica gosp. Nučiču. Posebno dobra je bila v IV. dejanju, ko prinese zabodenega očeta.

V celoti je bila igra za naš oder dovolj dobro igrana, a kakor rečeno na naš oder ne spada. Potrebne pač velikega in obširnega ozadja, mogočne scenerije, nekoliko drugih igralcev in tudi dokaj drugega občinstva.

2. večer (18. IV. 09.) M. Hennequin: »Sladkosti rodbinskega življenja.« Igra je francoska burka brez kake posebne misli. Baron Férrillac, star, izpit aristokrat, bi rad še užival sladkosti družinskega življenja. Zato oženi svojega nečaka z Anetto, katero ima za vzor pridne in dobre žene. V krogu teh dveh mladih ljudi, katere on denarno vzdržuje, upa doseči mir na stare dni. Žalibog se mu ne posreči. Mati mlade žene je hud zmaj, ki je že svojega moža tako spravila pod noge, da ne sme nikjer nič govoriti. Povsod le spi. Sedaj hoče ta Ksantipa ustraševati še zeta in tudi njegovega strica. Obe ženski skujeji zaroto proti možem, ravno tako oba moža proti ženam. Začne se hud boj, poln smeha in tudi resnosti, naposled zmaga možka odločnost.

Igra ima celo vrsto zapletkov in komičnih situacij. Občinstvo je bilo kolikor se je videlo prav zadovoljno — bilo ga je manj kot v soboto. Igralci so storili svojo dužnost in igralo se je boljše kot prvič. Škoda, da se tu pa tam komiko slabo razumeva, pretirava se do groboti. Komika je tudi umetnost in kot tako se jo mora upoštevati. Ne prehrupno in divje, igra naj se tudi v razburjenih scenah vedno dostojno in umetno-sti vredno.

Gosp. Povhé je bil dober kot baron Férrillac. Občinstvo mu je večkrat ploskalo pri odprtem odru. Gosp. Nučič kot nečak je bil dosti boljši kot Jaromir. Žena njegova, gospica Kavcka, bi bila lahko dosti boljši, a ker kot Čehinja ne pozna gladko jezika, je včasih preokorna in prisiljena, kar burki ni nikakor na korist. Zakonski par Thilandier — gos. Bohuslav in gos. Bukšekova — stariši mlade žene Anette je bil dokaj naraven. Mož pravi »pantofelheld«, ona pristna Ksantipa. Gos. Danilo in gospica Winterova sta imela le

solzni obraz, ki je izražal gorko, nemo prošnjo, in dejal:

»Da, naj bo vseeno.«

Sagnard je bil ves srečen. Vskliknil je:

»Brž kozarce, Felicija! Ni treba dekle.... Štiri kozarce. Tudi ti moraš trčiti, tudi ti... Ah, prijatelj, to je lepo, da ste sprejeli; ne veste, koliko veselje mi napravljate. Jaz imam rad dobra srca; in vaše srce je dobro. Kdor ne verjame, mu jaz povem.«

Med tem je Felicija z drhtečimi rokami iskala v bufetu kozarcev in litra. Bila je tako zmedena, da ni mogla najti ničesar. Sagnard jej je moral pomagati. Ko so bili vsi kozarci polni, je trčila družba okrog mize.

»Na zdravje!«

Damour, ki je sedel Feliciji nasproti, je moral iztegniti roko, da je dosegel njen kozarec. Nemo sta se pogledala, z vso prošlostjo v očeh. Ona se je tako tresla, da je bil ženket kristala podoben drobni-mu škepetanju zob ob hudi mrzlici. Nič več se nista tikala; bila sta kakor mrtva, živeča odsihdoko naprej le še v spomnih.

»Na zdravje.«

In dočim so vsi štirje pili, sta se sredi grobne tišine zaslišala iz sosednje

čisto majhne vloge, a dobre so bile scene s tistim belim psičkom. Gos. Molek kot baronov sluga je zadel svojo ulogo prav dobro.

Splošno je bila burka »Sladkosti rodbinskega življenja« bolje vspela kot »Prababica«, ker so naše razmere glede odra, občinstva in tudi igralnih zmožnosti za lažje igre bolj primerne kot pa za težko, mogočno tragedijo.

Slovensko gledališče v Gorici. Danes v torek se uprizori psihološki igrokaz »Simone« od Catulle de Nion, ki je dosegel v Ljubljani najlepši uspeh. Opazujemo na to novost pretekle sezone vse ljubitelje prave umetnosti. Glavne vloge igrajo gđ. Winterova, g. Nučič in ga. Bukšekova. Ostale večje vloge imajo gđ. Kavcka, g. Danilo in g. Povhé.

V četrtek, dne 22. aprila se igra izvrstna angleška burka »Charleye-va teta«, ki je splošno priljubljena repertoarna igra vseh večjih gledališč in vzbuja cele salve smeha. Trojica porednih visokošolcev je v rokah gg. Bohuslava, Nučiča in Iličiča, večje vloge pa imajo priljubljeni in nadarjeni naš komik g. Povhé, g. Danilo, g. Molek, izmed dam pa, gđ. Winterova, ga. Bukšekova, gđ. Thalerjeva in gđ. Kavcka.

V soboto, dne 24. aprila se igra veličasten A. Guimerov igrokaz »V dolini« iz katalonskega kmečkega življenja.

V nedeljo, 25. aprila pride na vrsto izborna slovanska satirična veseliga »Vročata«.

Beseda h gledališki sezoni. — Ljubljansko gledališče je napovedalo 10 predstav. Lani jih je bilo 9, ki so uspele povoljno, dasi niso stale pod vodstvom in odgovornostjo ravnateljstva. — Letos smo storili torej še korak naprej, kar jamči, da bodo predstave tako dobre, kolikor le mogoče pričakovati....

Kar se pa tiče obiska, moramo reči, da je bilo lani boljše že takoj spočetka. Letos pa je bila že druga predstava v nedeljo prav slabo obiskana. Ali naj bo to slabo znamenje za celo sezono ali je le slučaj? — Res je, da so bili prazniki, ki so rodbinam prizadeli izrednih stroškov, toda pomisliti je treba, da se moramo tudi v takih razmerah raje malo žrtvovati nego da bi..... postavili v nevarnost slovensko gledališče v bodočnosti. Kdo pa bo hodil v Gorico prirejat predstave, ako je goriškemu občinstvu vsak izgovorček dober, da — ostane doma ali hodi v — kinematograf? Posebno med uradnim opazamo nepopisno mlačnost do vseh narodnih prireditvev. Naj bo karkoli, vselej prav kričijo prazni prostori celo vrsto — odsotnih imen. — Ljubljansko gledališče zasluži našega priznanja, zato vabimo naše občinstvo, da pripomore s svojo navzočnostjo k moralnemu in gmotnemu vspehu te gledališke sezone ter zagotovi sebi in tudi v bodoče dobre slovenske predstave.

sobe glasova otrok. Začela sta se bila igrati in sta se preganjala, kričeča in smejoča se. Nato sta jela tolči po vratih in klicati:

»Mama! Mama!«

»Tako! Pa srečno vsi skupaj!« je dejal Damour in postavil kozarec nazaj na mizo.

Odšel je. Felicija je stala pokonci in vsa blede gledala za njim, dočim je Sagnard spoštljivo spremil gospoda do vrat.

V.

Na ulici je začel Damour tako naglo korakati, da mu je Berru komaj sledil. Slikar je bil ves divji. Na bulvarju Des Batignolles, ko je videl, kako so se tovariši skleknile noge, da se je bledih lic sedel na klop in se srepo zazrl pred sebe, je razsul vse, kar je imel na srcu. On na njegovem mestu bi bil meščana in meščanko vsaj oklofotal. Z ogorčenjem je gledal takole moža odstopati svojo ženo drugemu, brez vsakega ugovora. Lep osel mora biti človek, da tako ravna; da, osel, da ne rečem česa hujšega! In navedel je primer, nekega drugega komunarda, ki je našel svojo ženo kot ljubimko nekega zasebnika; no, in oba dva moža sta živila v družbi s svojo ženo in v najlepši slogi.

Za slovensko šolo v Krmini je volilo občinsko starešinstvo v Biljani v seji 17. t. m. znesek 20 K; razen teh so darovali po 1 K sledeči gg. Josip Šiligoj, Anton Jakontič, Anton Prinčič, Franc Jakontič, Ignacij Sirk, Mihael Zamar, Alojzij Mavrič in Izidor Kozlin. — Vsem darovalcem bodi izrečena srčna zahvala. Skupni znesek 28 K se je odposlal družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Srčna kosa. — V Sovodnjah je umrla stara 85 let gospa Terezija Pavletič roj. Kapelan. Žalujočim rodbinam naše sožalje!

Izlet Tržačanov na Gregorčičev grob se bo vršil dne 30. maja t. l.

Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju je došlo novih prispevkov v znesku K 499-10 v. Slovenci, podpirajte visokošolce! Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, višji revident j. z. v p., Dunaj III/3, Reisnerstrasse 27.

Za družbo sv. C. in M. je nabrala gospodična Ana Črnetič pri ljubljanskih strelcih 7 K 40 v. Hvala srčna pridni g. ni nabiraljici in p. n. darovalcem!

Ali res? — Iz Baške doline nam pišejo, da se širi tam govorica, da je neko posestvo v R. prešlo v roke nekega zagrizenega Lahona ter da je mešetaril neki Slovenec. Več radovednežev vprašuje tem potom, kaj je resnice na tem? Prosimo odziva.

Kobilica na Krasu. — Kakor čujemo, so se že pojavile z gorkimi dnevi kobilice, ki pretijo napraviti na Krasu zopet veliko škodo. Kmetovalci naj se poslužijo vseh pripomočkov, da se rešijo bližajoče se nesreče, vlada pa naj tudi krepko pomaga!

»Poslednja volja«. — G. c. kr. deželni sodni svetnik M. Primožič v Tolminu je predaval na zasebno obrtni šoli v Tolminu o »poslednji volji«. Svoje predavanje je obelodanil sedaj tudi v posebni brošuri. Brošura je pisana prav poljudno ter pride jako prav kmetškemu prebivalstvu.

Pravico javnosti je dovolilo naučno ministerstvo za prvi in drugi razred šol, katere imejo sestre »Notre Dame« v Gorici v ulici sv. Klare. Šole so seveda nemške.

Zadnji »Primorski list« je vendar po dolgem, dolgem času govoril resnico. V uvodnem članku stoji doslovno: »V cerkvi naj bodo temeljiti govori o verskih resnicah, da dobe ljudje trdno versko prepričanje. To pa ne zadostuje še. So še drugi nauki, ki ne spadajo v cerkev na pr. o državi, deželi, občini, narodnosti, zgodovini, o volitvah, o davkih, o družtvih, o gospodarstvu, kmetijstvu, združništvu i. t. d.« Te besede tudi mi podpisemo. Govor o volitvah, o družtvih, o združništvu ne spada v cerkev. To mi vedno trdimo. Toda to je pri klerikalcih le teorija, praksa pa je ravno nasprotje temu. V praksi se agitira, se povečuje klerikalna družva, se daja raz prižnico sploh nauke, ki teoretično ne spadajo v cerkev. Ali naj navedemo konkretne slučaje? Ne, ker bi morala imeti potem »Soča« dvojno prilogo. Le razvijajte pri poučnih tetajih najlepše teorije, praktično nimajo pomena, in zdi se nam, kakor da bi se ga šel »nažehtat« kak veren poslušalec g. dr. Breclja koj po njegovem predavanju o »škodljivosti alkohola«.

Vse se naposled uredi, samo da se človek ne da voditi za nos; on pa se je dal v tej komediji speljati, to je očitno!

»Ne razumeš me,« je ugovarjal Damour. »Še ti me pusti, ti nisi moj prijatelj.«

»Jaz da nisem tvoj prijatelj? Čemu pa sem storil toliko zate? Pomisli vendar malo. Kaj bo s teboj? Žive duše nimaš, na cesti si, pogineš kakor pes, ako se jaz ne zavzamem zate.... Jaz ne tvoj prijatelj! Če te pustim tukajle, ti ne preostaja drugega, nego da vtakneš glavo pod pazduho, kakor kure, ki so se naveličale življenja.«

Damour je obupno zamahnil z roko. Preostajalo mu je res edinole še to, da skoči v vodo, ali pa počaka, da ga pobere stražniki.

»Torej!« je nadaljeval slikar. »Jaz pa sem tako zelo tvoj prijatelj, da te popeljem nekam, kjer boš imel postelj in skledo zastoj.«

In vstal je, kakor da se je nenadoma odločil. Nato je siloma potegnil za sabo tovariša, ki je jecljal:

»Kam pa? Kam? Kam?«

(Pride še.)

N. D. O. v Gorici. — V nedeljo se je prišlo dobro obiskan sestanek skupine železničarjev. Bilo je govora o raznem organizacijskem delu, slišalo pa se je tudi več lepih besed o Wieserju. N. D. O. prireja večkrat take sestanke, ki so za organizacijo velevažni.

Laži o Kobaridih trosijo v svet razni nemški časopisi. Pravi, da so bile na Velikonočni ponedeljek v Kobaridu, serbenstevodiliche Kundgebungen, da je godba igrala srbsko himno „unter stürmischem Beifall“ itd. — Kako so iznajdljivi Nemci, kadar hočejo navzgor denuncirati Slovence! — Če bi bili oficirji ostali lepo mirni na svojih sedanjih, pa bi ne prihajale sedaj v svet take lažljive vesti. Njim se imamo pravzaprav zahvaliti za nje. — Srbske himne se ni igralo. Kadar pa godejo ali pojejo kje ultranemške pesmi „Die Wacht am Rhein“ ali „Heil dir im Siegeskranz“, takrat avstrijski oficirji nič ne demonstrirajo, marveč so lepo mirni — slovanska junška pesem, ta je nevarna!

O vlogi „liberalcev“ pri splošni in enaki volni pravci govori v „Gorici“ neki njen dopisnik iz Cerknega. Seveda namiguje, kakor da bi bila ta vloga taka, da bi bilo treba jo obsojati. Klerikalci so pač nepoboljšljivi lažniki. Kjer oni največ grešijo, tam največ lažejo o „liberalcih“. Za splošno in jednako volilno pravico za državni zbor se je zavzela v deželnem zboru prva narodno napredna stranka po svojem poslancu Al. Štreklju. Potem šele so priklimali klerikalci. Mi smo bili vedno za pravo splošno in jednako volilno pravico, obsojali pa smo namene, katere so imeli naši sovražniki s tako volilno pravico. Naši poslanci so se tudi v državnem zboru borili za pravo splošno in jednako volilno pravico ter zahtevali za Gorisko razmeram odgovarjajoče število poslancev — dr. Gregorčič pa je tisti slavni mož, ki je privolil brez drugega v to, da ima ena tretjina prebivalstva na Goriskem, Lahi, tri poslance, kakor Slovenci, ki tvorijo dve tretjini prebivalstva. Dopisnik v „Gorici“ naj govori o vlogi, katero je igral Gregorčič pri splošni in jednaki volilni pravici na škodo in sramoto Slovencev!

Lovski in strelsko društvo za Gorisko je sedaj v položaju vsled podeljene državne podpore zaprijeti izvrševati svoj namen. V dosego tega ustanovi, kjer se priklasi nad 15 članov, podružnice po deželi ter jim podeli potrebno strelno orodje, da si člani napravijo mala strelišča za streljanje z vojaškimi puškami na kapice. — Naprava takih strelšč ne zahteva skoraj nikakih stroškov in je vsak le nekaj zavarovan prostor za to pripraven. Nabava streljiva je tudi tako po ceni, da ne pride skoraj v poštev. — Vabijo se torej mladeniči in moške, ki imajo veselje do streljanja, da pristopijo kot udje podpisaneu društvu. — Društvo bi politično in ima namen vezbati člane v lepem in zdravem sportu — streljanju ter negovati in podpirati lovske interese članov. — Praktičen pomen pa ima to streljanje za mladeniče, ki jih izuri v rabi pušk, predno oblečejo vojaško suknjo in jim s tem pozneje olajša vojaško službo, možem bo pa mogoče povzročilo katero olajšavo pri orožnih vajah, ne glede na to, da je streljanje lepa in cena moška zabava. — Pozivljamo somišljenike, ki ustanovljajo podružnice, da sporočijo odboru čimprej nabrano gradivo, da se podružnica koj ustanovi. Lovski in strelski na zdar! — Odbor „Lovskega in strelskega društva“ v Gorici.

Sedem hazardnih igralcev je zasatila policija v Gorici ter jim seveda vstavila prepovedano igr. Zapisala si je tudi njihova imena; čaka jih primerno plačilo. Igralci so Lahi.

Društvo tobakarnarjev na Primorskem bo imelo dne 2. maja t. l. ob 3. pop. svoj izredni občni zbor v hotelu Treh kron v Gorici.

Na dnevnem redu je: 1.) Sprejem doslecev po predsedniku. 2.) Poročilo o letnem delovanju društva. 3.) Blagajniško poročilo. 4.) Nadomestna volitev člana ravateljstva in društvenega tajnika. 5.) Predlogi. 6.) Slučajnosti. Prosi se, da se tobakarnarji udeležijo tega občnega zbora v kar najobilnejšem številu.

Vojaška godba bo svirala danes pop. od 5½ do 6½ v mestnem vrtu.

Piljan je prišel v nedeljo pop. v neko sladčičarno v Gosposki ulici 58 letni Ivan Gril, doma tam okoli Konjic na Štajerskem; nadlegoval je prej ljudi po cesti, potem sladčičarja. Policija ga je s težavo spravila na varno. Pri njem so našli 2 K. Gril je brez službe in brez stalnega bivališča.

Zveza narodnih društev.

Veselica v Dol. Vrtojbi, katero je priredila v nedeljo tamkajšnja „Čitalnica“, je vspela povoljno ob dobrem obisku. Pevci, ki so nastopili, so rešili dobro svojo nalogo, kakor tudi je bila igra dobro igrana. Veselice v Dol. Vrtojbi vspevajo vedno dobro; tako naj bo tudi zanaprej!

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Trgovsko in obrtno društvo je imelo v nedeljo nad-dve uri trajajoči občni zbor, katerega se je udeležilo 30 članov. Zbor je prinesel potrebno jasnost o dosedanjih težavah v društvu in o bodočem delu. Pokazalo se je, da društveniki živo čutijo potrebo take organizacije, ki naj svoje delovanje še razširi. Novi odbor je porok, da bo društvo hodilo po pravi poti. — Društveni urad posluje od 9—12 in od 3—6. V uradu je stalno g. Gregor Šubic, c. kr. naddavkar v p. — Več bomo poročali.

Hranilnica in posojilnica v Podbrdju bo imela svoj občni zbor dne 25. aprila 1909. ob 3 popoldne v svojih prostorih.

„Oho“ — kaj pa to? — Sprehajalci po Korsu nehoté obstajajo pred novo trgovino obuval in pokrival zraven krasno Anderwaldove trgovine; to luksurično trgovino je priredil g. Medved. — Da bi le bilo obilo vspeha izredne podjetnosti!

Nov urar in zlatar v Gorici. — V bližini Medvedovi trgovini čevljev Mnihovgradskih se je vtaboril nov urar in zlatar, naš rojak z Bleda. — Upamo, da bo tudi to podjetje Gorici v čast! Prirejeno je že tako, kakor zahteva soglasje z ostalimi na Korsu.

Nova sladčičarna v Gorici. — Gospod Karol Draščik je priredil poleg pekarije v svoji hiši na Korsu tudi sladčičarno povsem moderno in tako ukusno, da dela čast goriskemu mestu. Vsled nove ceste je dobila hiša tri fronte, zato je tudi sladčičarna naravnost impozantna. — V tem oziru smo bili doslej vezani na tujce, odslej pa se lahko naši ljudje poslužujejo pri domačinu.

Hotel „Zlati Jelen“ se prenovlja, pomlaja in lepo pripravlja na poletno dobo. Vrt bo prirejen ta teden; razsvetljava bo docela nova. — Z godbenim paviljonom bodo odslej vsi prostori veliko bolj uporabni za velike veselice. — Vabimo naše občinstvo, naj ne pozablja, da je to edini večji prostor, kjer se lahko shajamo, ali treba je podjetje — stalno podpirati.

Nova Anderwaldova trgovina v hiši „Centralne pos.“ je tako lepo urejena in založena, da imponuje tudi vsem tujcem, ki prihajajo v Gorico in občudujejo krasne izložbe. — Tudi med Goričani se omenja ta trgovina kot — nov velik napredek. Prav! Vidimo pa, da razne bližnje rodbine zabajajo raje drugam, med temi so take, ki bi morale same pripomoči, da ohranijo prostori tiste hiše svojo vrednost. Bolj oddaljenim ni zameriti, ako so bolj komodni, bližnjih sosedov pa je naravnost dolžnost, da ne govoré o napredku, marveč po svoje tudi napredek podpirajo.

Nemška banka v Trstu. — Osrednja banka nemških hranilnic v Pragi je otvorila v Trstu svojo podružnico. To je prva čistokrvna nemška novčarska lastnica ob Jadranskem morju.

Državna pokušnja vin na Dunaju, ki jo priredi društvo za varstvo avstrijskega vinogradništva in se jo je nameravalo obdrževati 15. in 16. t. m., morala se je radi raznih zaprek preložiti na 13. in 14. maja.

To društvo, ki šteje okoli 6000 članov iz vseh vinorodnih avstrijskih dežel, je čisto nepolitično in stremi le za tem, da bi povzdignilo vinogradništvo in dobilo odjemalcev vinskih pridelkov.

Slovenske dežele zastopajo v društvenem odboru: Josip grof Barbo-Wixenstein, posestnik na Rakovniku pri Ljubljani; dr. Alojzij Faidutti, stolni prošt, državni in deželni poslanec v Gorici; dr. Janko Hočevar, posestnik in državni poslanec v Krškem; profesor Matko Mandič, državni in deželni poslanec v Trstu; dvorni svetnik Friderik Ploj, državni poslanec; Alojzij Štrekelj, državni in deželni poslanec v Komnu.

Sedež društva je v Kremsu ob Donavi, letnina društvenikov znaša K 2, za katero dobivajo jako poučen mesečnik „Mitteilungen des Vereines zum Schutze des österreichischen Weinbaues an seine Mitglieder.“ Pristop je prijaviti društvu.

blagajniku pod naslovom: Dr. Hermann Kaserer, Dozent an der Hochschule für Bodenkultur, Wien XVIII. Vinzenzgasse 18.

Deset orarnih konj bo na prodaj 22. t. m. ob 10. dop. na živinskem trgu v Gorici.

Razne vesti.

Bienertova vlada proti slovenskemu narodu. — Pred kratkim je vlada imenovala člene za industrijski svet. Na Korškem, Štajerskem in Primorskem niso volile tozadevne korporacije niti enega Slovence. Istotako tudi vlada ne. Na Kranjskem je volila trgovska in obrtna zbornica predsednika Slovenca Lenarčiča. Misli bil človek, da bo vlada tudi na Kranjskem dosledno izvajala isto načelo kakor v drugih pokrajinah, in da bo temu primerno imenovala vsaj za Kranjsko kakor svoja zaupnika dva Slovence. Ali ne! Bienertova vlada je imenovala tudi za Kranjsko dva nemška nacionalca in sicer znanega Samassa in delničarja kranjske in industrijske družbe Noota. — Vidi se na vsch koncih in krajih upliv germanizacije, kakor še nikdar huje.

Preganjanje narodnostnih učiteljev na Ogrskem. — V petkovi seji ogrskega državnega zbora je pravosodni minister podal izvestje o učiteljih, proti katerim so obšli na temelju zak. člena 27 iz leta 1907. uvedle disciplinarno preiskavo v letu 1908. radi nedovoljnega znanja madjarskega jezika. V preiskavi je 182 učiteljev.

Armado povelje cesarja. — 17. t. m. je objavil dunajski uradni list armado povelje cesarja. Cesar omenja, da so zopet nastopili mirni odnošaji, ki omogočajo odpust rezervistov. Vsem poklicanim rezervistom izreka cesar priznanje na točnosti, s katero so se odzvali pozivu pod orožje. Istotako izreka cesar vsem četam, zavodom in njih zapovedništvom zahvalo za službo vršeno v težavnih razmerah.

Turški konzulat v Bosni in Hercegovini. — Turška vlada osnuje še tekom t. l. 4 konzulate v Bosni in Hercegovini: v Sarajevu, Mostaru, Banjaluki in Dolnji Tuzli.

Na avstr. ogr. konzulat v Kollnu je prišel pretekli teden 36 leten ogerski rudar ter izpovedal, da je dne 15. dec. v svoji domovini blizu vasi Peč umoril nekega moža, ga oropal, zakopal v gozdu in da mu vest ne da miru, vsled česar hoče najhujšo kazen prestati, samo da se reši notranjega očitjanja. Rudarja so zaprli. O umorjenem možu se je domnevalo, da se je izgubil.

Detomor v Trstu. — Aretirali so neko Marjo Samso iz Hrvatske, ki se je priznala krivo detomora.

Štiri svedrovec so aretirali v Trstu. V novembru lani so ulomili svedrovec v „Banca mobiliare“ ter odnesli 55.000 K. Policija je zaprla sedaj 4 sumljive ljudi, ki se pišejo Artur Prelec, Rihard Luis, Jos. Tien in Ivan Milič. Pri teh so našli razno ulomilno orodje in se sumi, da so ti izvršili ulom v omenjeno banko. —

Vlak je odtrgal v Trstu 19-letnemu Francu Bajcu obe roki ter mu razmesaril spodnje telo. Bajec je služil v neki žganjarni. Sumi se, da bi se bil utegnil zgoditi samomor.

Pri sv. Andreju v Trstu so potegnili iz morja truplo mornarja Antona Luceo iz Šibenika, katerega je bila stražna burja 23. jan. vrgla v morje.

Znani francoski slikar in karikaturist Dusserschin se je v Parizu ustrelil.

Siczyński obsojen. — V petek je končala obravnaava proti Siczyńskemu, morilcu namestnika grofa Potočkega. Enoglasno je bil spoznan krivim umora in obsojen na smrt. Priporočilo se obsojenega milosti cesarja.

Dnevnik s 500 stranmi za dva vinarja. Francoska vlada izdaja tak časopis. Vsak dan je tiskanih 500 strani, vsaka stran ima 4 kolone. List se imenuje „Journal officiel“. Prej je ta list še precej drag bil, dokler se ni zavzel neki socialistični poslanec za brezplačno izdajanje tega lista. Njegov predlog ni bil sprejet, pač pa se je določila cena listu 2 vinarja za številko. Vkljub temu se ta list prav malo prebira, ker nobeden noče takega zavoja papirja vlačiti domov.

Analphabeti v francoski armadi. — „Petit Journal“ poroča, da je bilo l. 1905. izmed 321.000 rekrutov 10.644 analphabetov, a l. 1906. pa izmed 341.000 — 11.062 analphabetov.

Ljubljanske občinske volitve so pričele večeraj z volitvijo III. razreda. Izvoljeni so bili kandidati narodno-napredne stranke in sicer so dobili: Pavšek 835, Bergant 847, Primožič 727 glasov. Socijalni demokratje so dobili: Etbis Kristan 260, Mlinar 248, Vilhar 248 glasov. — Nekaj glasov se je razcepalo.

„Što čutiš, Srbije tužni“. „Ljubljanskemu Zvonu“ je kranjska deželna vlada prepovedala peti pesem: „Što čutiš, Srbije tužni“.

Glavna razprava proti obtožencem radi snemanja nemških ali dvojezičnih naplnih tabel v septembru lani v Ljubljani je pričela večeraj pred tamkajšnjo okrožno sodnijo. Obtožencev je 22. Razprava bo trajala več dnij.

Avstrijska kultura v Bosni. — Avstrija je v teku časa ustanovila v Bosni 266 orožniških postaj z 2300 crozniki in 230 šol s 568 učitelji. Ena sola pride na vsakih 182 km, a mnogo otrok ima do najbližje šole večkrat 15—20 km. Razmerje med učiteljstvom in orožništvom je 1:4.

Dvadeset let je minilo večeraj, odkar je do smrti blamiral jezuiti znani Leo Taxil, kateri je pod pokroviteljstvom raznih škofov in upiraje se na neumnost nemških, francoskih in italijanskih klerikalcev izdajal skozi 12 let neverjetna razkritja o framazonih. Razne bajke o neverjetnih dogodbah s hudici so uporabljali jezuiti proti vsem neklerikalcem. 19. aprila 1897. je pa pred veliko množico v veliki dvorani geografskega instituta na Boulevardu St. Germain št. 184. izpovedal Leo Taxil, pravzaprav se je imenoval Gabrijel Jogand Pagès, da se je norca delal in da ni verjel, da bodo jezuiti tako strankarsko zaslepljeni in verjeli vse njegove neumnosti o hudicem repu, o bogokletnem delovanju framazonov, o vražjem krokodilu, ki igra klavir itd. To je bila največja blamaža ne samo v 19. stoletju, pač pa v daljši dobi.

„Vidensky denik“, dunajski čepi list, poroča o sklepu delegatov dunajskih Čehov, da se otvori najkasneje začetkom šolskega leta 1910/11 češko srednjo šolo na Dunaju.

10.000 rubljev odškodnine za Avstrijo obtoženega na ruski meji. — V decembru 1905. je bil tehnik Celevič, sin notarja v gališkem obmejnem kraju Uhnov, obstreljen od nekega ruskega obmejnega vojaka. Celevič je padel, ruski vojaki so ga pobrali ter prinesli na rusko stran. Po dolgem trudu šele so dobili starši sina nazaj. Vršila se je pravda, ki je končala s tem, da je plačala ruska vlada odškodnine 10.000 rubljev.

Dogodki na Turškem.

Po novejših poročilih so Mladoturki zopet gospodarji položaja. Vedno bolj se kaže, da je bila revolucija zasnovana od sultana Abdul Hamida samega. Sultan pogreša tiste lepe čase, ko je imel državno blagajno na razpolago ter je jemal iz nje denar za svoj harem, uradniki in častniki pa so čakali zaman na svoje plače.

Iz Soluna se poroča, da v Makedoniji so Turki popolni gospodarji položaja. Okoli 200.000 mož je pripravljenih za pohod v Carigrad. Mladoturki silijo na to, da se gre v Carigrad ter odstavi sultana. — Na železniški črti Solun-Carigrad je zaviljen ves promet. Črta je na razpolago le prevozom vojaških čet. Predstraža solunskih čet je prišla četo pred Štambul ter zasedla municije eno ure pred Carigradom. Sodi se, da se mladoturške čete polastijo Carigrada brez boja. V Carigradu je velikansko razburjenje, ker vse sluti, da gre za sultanovo glavo.

Ko je hotelo poslanstvo iz Carigrada mladoturške čete pomiriti, so vprašali poslance: ali ste prinesli s seboj glavo starega (t. j. sultana)? Dokler je ne prinesete, se ne pogajamo.

Načelniki generalnega štaba so pristopili k Mladoturkom. Nekatere brzoglavke trde, da misli sultan odstopiti, druge pa, da nima volje, udati se.

Odpisništvo turške zbornice se pogaja z mladoturškimi četami. Če bo kaj vspeha, za to je malo upanja.

Ruska vojna mornarica hoče skozi Dardanele. Črnomoška eskadra se nahaja blizu Bospora. Dardanele so velevažne kot zapadna vrata do Carigrada ter imajo veliko trgovsko in vojaško važnost. Le z dovoljenjem porte morejo ruske ladje skozi Dardanele. Ako pojdejo sedaj ruske vojaške ladje skozi, bo ena mednarodna pogodba več razveljavljena, in sicer na korist Rusije.

Nekatere zadnja poročila trde, da je sultan pobegnil.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglaš obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na doželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Odda se v najem soba s prostim vhomom za 20 K mesečno. Kje, pove upravništvo.

Br. 932.

Razpis dražbe.

Ker se pri današnji oddajni obravnavi ni sprejela nobena ponudba za zgradbo novega šolskega poslopja v Kalu, se razpisuje nova zmanjševalna dražba za to stavbo.

Sklicna cena je 27.506.— K.

Načrt, preudarek in stavbeni pogoji so na ogled v tukajšnjem uradu v navadnih uradnih urah.

Rok za vlaganje pravilno kolekovanjih pismenih ponudb poteče dne 29. t. m. ob 10. uri predpoludne.

S ponudbami treba vložiti 5 odstotno varščino.

C. kr. okrajni šolski svet.

V Gorici, dne 17. aprila 1909.

SUKNA

in modno blago za obleke

prporoča firma

Karel Kocian tvornica za sukno

v Humpolcu na Češkem

Tvorniške cene.

Vzorci franko.

Rogaški vzbuja tek in
„tempel vrec“ lahko prebavo ter ureja presnovo.

Zaloga pri Ant. Jeretiču in A. Seppenhoferju v Gorici.

Največji dobitki Mark 600.000 Naznanilo sreče. Za dobitke jamči država

Vabilo k udeležbi dobitnih šans

pri denarni loteriji, za katero jamči država Hamburg in pri kateri je

9 milijonov 541.476 Mark dobitkov.

Glavni dobitki te prekristne denarne loterije so sledeči: Največji dobitek je v srečnem slučaju 600.000 Mark

oziroma:	glavni dobitki po:
Mark 500.000	Mark 300.000
» 550.000	» 200.000
» 540.000	» 100.000
» 530.000	» 60.000
» 520.000	» 50.000
» 515.000	» 45.000
» 510.000	» 40.000
» 505.000	» 30.000
» 503.000	» 20.000
» 502.000	» 15.000
	» 10.000

i. t. d.

V celotnem obsegu loterije, katere je v 7 razredov razvrstena 100.000 srečk s 48.405 dobitki v 8 premijah, tako da mora z gotovostjo zadeti približno polovico vseh srečk.

Dobitki se višajo z vsakim razredom, in sicer znaša največji dobitek I. razreda 50.000 Mark ter 7. na 600.000 M.

Cene srečkam I. razreda so sledeče:

Cela srečka	Pol srečka	Četrť srečka
M. 6 ali K 7	M 3 ali 3:50 K	M 1:50 ali 1:75 K

Vloge za ostale razrede, kakor tudi natančno določilo dobitkov je razvidno iz uradnih z državnim grbom opremljenih srečkovnih listin, katere razpustijam na zahtevo zastojni in poštne prosto. Vsak vdeleženec loterije dobi takoj po dovršenem srečkanju uradno listino, ne da bi jo moral še-ko zahtevati.

Dobitki se izplačajo takoj.

Oglasiti se je torej v svrhu naročil predstojnega srečkanja takoj, ali pa vsaj do

30. aprila

na naslov:

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft v HAMBURGU 36.

Izrežite!

Naročilnica za g. Samuel Heckscher-ja, senr., Bankgeschäft, Hamburg 36.

Posljite mi { celo srečko za M 6.— (K 7.—)
pol » » » 3.— (K 3:50)
četrť » » » 1:50 (K 1:75)

Moj naslov

Denar pošljite v pismu po nakaznici pošljite po povzetju

kar ne velja prečrtajte!

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrušnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1907.: Zadrušnikov 1867 z deleži v znesku 99.684 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550:77. Posojila: 1.699.186:77. — Reservni zaklad: 85.954:35. — Vrednost hiš: 112.328.—

Zlata jama za naše gostilničarje in restavraterje

so priljubljeni

Orkestrijoni

Lahko navijanje.

Igra kakoršenkoli komad točno in lepo.

Najugodnejši plačilni pogoji.

Zastopstvo za Primorsko

Rajmund Kren — Gorica

ulica Teatro.

Denar prihrani, kdor kupi izgovorljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izberc pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostelega in naj-finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa, podobne na šipe in platno, ogledala, zima in platno.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča oše 11. feb. 1909.,

na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin.

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22

v Ljubljani.

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specijaliteta je: **Caprasole — Koza s solncem.** Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!